

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 en van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang van 16 mei 2014, wat betreft het systeem inkomenstarief

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- Ontwerpbesluit;
- Advies van de Inspectie van Financiën;
- Begrotingsakkoord.

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Voorliggend ontwerp van besluit vat verschillende aanpassingen m.b.t. het systeem inkomenstarief.

Er zijn voorstellen vanuit de sector kinderopvang:

- Vanuit het stakeholdersoverleg, dat Kind en Gezin organiseert samen met de sector kinderopvang (inclusief de vertegenwoordiging van de gezinnen), om specifiek de regelgeving rond inkomenstarief op te volgen en desgevallend voorstellen tot bijsturing te doen, werd aangestuurd op verschillende aanpassingen m.b.t. het systeem inkomenstarief.
- Vanuit de zelfstandige ondernemers in de kinderopvang is er de vraag om een experiment te lanceren, om uit te testen wat het effect kan zijn van een "mix" tussen inkomenstarief en vrije prijs op een bepaalde kinderopvanglocatie.

Daarnaast is er een voorstel tot aanpassing van de betalingsregeling, voorgesteld door Kind en Gezin.

1.2 Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Aanpassing betalingsregeling

Het bestaande artikel m.b.t. de betalingsregeling wordt aangepast om een onderscheid te kunnen maken tussen de normale betalingsregeling van voorschot en saldo, en de uitzonderingen daarop. De uitzonderingen zijn verantwoord vanuit het zorgvuldigheidsprincipe dat de overheid niet kan betalen als er een gegronde risico is dat de subsidies niet ingezet zullen worden voor het doel waarvoor ze dienen. Het recht zelf op subsidie blijft behouden, alleen zal de overheid de subsidies op een voorzichtigere manier betalen. Verder kan de overheid niet (tijdig) betalen als de gegevens die nodig zijn voor de betaling, niet tijdig bezorgd worden; de organisator draagt verantwoordelijkheid voor het tijdig bezorgen van de nodige gegevens.

Artikel 2. Experiment IKT-mix

Het subsidiesysteem laat al toe dat er een "mix" is tussen vrije prijs en inkomenstarief op niveau van een subsidiegroep, dus onder verschillende kinderopvanglocaties van eenzelfde organisator. De subsidies zijn immers gevat binnen een subsidiegroep, en worden dus bekeken op het niveau van een gemeente (groepsopvang) of zorgregio (gezinsopvang), waardoor een organisator binnen zijn subsidiegroep kinderopvanglocaties kan hebben die met vrije prijs werken, naast kinderopvanglocaties die met inkomenstarief werken. Maar met dit soort mix blijft het prijsbeleid zuiver binnen een bepaalde kinderopvanglocatie, die hetzij volledig met vrije prijs werkt, hetzij volledig met inkomenstarief.

Het experiment maakt een "mix" mogelijk op niveau van een kinderopvanglocatie, waardoor er binnen een bepaalde kinderopvanglocatie zowel met vrije prijs als met inkomenstarief gewerkt wordt. Deze soort mix kan evenwel niet doorgevoerd worden naar de andere kinderopvanglocaties binnen de subsidiegroep, en moet dus beperkt blijven binnen de kinderopvanglocatie die deelneemt aan het experiment, dit om de effecten ervan voorlopig te beperken.

Met dit experiment wordt tijdelijk afgeweken van de regelgeving, meer bepaald van artikel 27 Subsidiebesluit van 22 november 2013.

Op basis van vermeld artikel 27 moeten alle plaatsen van een kinderopvanglocatie inkomenstarief hebben, ook al krijgt de organisator niet steeds subsidie voor al die plaatsen.

Er wordt geen extra subsidie toegekend binnen dit experiment.

Opgemerkt wordt dat na afloop van het experiment, artikel 27 Subsidiebesluit terug volledig geldt. Tenzij een nieuw besluit van de Vlaamse Regering een mix zou verlengen of structureel mogelijk zou maken, na positieve evaluatie.

Het experiment wordt geregeld via een apart hoofdstuk binnen de regeling voor inkomenstarief als volgt:

Artikel 27/1.

De organisator die deelneemt aan het experiment engageert zich om af te wijken van het systeem inkomenstarief voor een bepaalde kinderopvanglocatie, door naast kinderopvangplaatsen met inkomenstarief ook kinderopvangplaatsen te hebben waarvoor vrije prijs geldt. Hoe hij deze mix organiseert is de verantwoordelijkheid van de organisator.

Wel is het de bedoeling we hieruit kunnen leren en dat de organisator gedurende de periode van het experiment effectief een mix realiseert met bijkomende vergunde, niet subsidieerbare kinderopvangplaatsen.

De invloed van de mix op de bezetting is geregeld in het Subsidiebesluit, gezien erin bepaald wordt dat enkel kinderopvangprestaties meetellen met inkomenstarief (zie art 18, tweede lid, 2°, gezien enkel kinderopvangprestaties meetellen die voldoen aan de voorwaarden van artikel 20 tot en met 36). Dat blijft gelden binnen het experiment. De kinderopvangprestaties met vrije prijs worden dus niet meegerekend voor de subsidie. Wel zal in het kader van het experiment gevraagd worden om ook de kinderopvangprestaties met vrije prijs door te geven aan Kind en Gezin (net zoals de organisator al moet doen voor de kinderopvangprestaties met inkomenstarief). Zie hierna.

Voor deelname aan het experiment gebeurt er een algemene oproep. In totaal worden er 10 kinderopvanglocaties toegelaten tot het experiment.

Verder bepaalt het artikel:

- welke types locaties er geselecteerd worden voor het experiment (tweede lid),
- de criteria (derde lid) waarop Kind en Gezin een score (vierde lid) zal geven bij de behandeling van de aanvragen;
- als op 1 van de criteria nul wordt gescoord of als in totaal minder dan 50% wordt gescoord, aldus onvoldoende zou beantwoorden aan de vooropgestelde doelstellingen, dan wordt de aanvraag uitgesloten (vijfde lid);
- als er meer dan 2 aanvragen per type locatie zijn, dan komen de 2 aanvragen met de hoogste score in aanmerking (zesde lid),
- de criteria waarmee rekening wordt gehouden als een kandidaat bij de twee hoogste scores tot verschillende categorieën behoort of als er een ex aequo bij de twee hoogste scores is. Er wordt daarbij naar een zo divers mogelijke staalkaart gestreefd (zevende lid).

De afwijkingsbeslissing treedt in werking op 1 april 2017, is van toepassing op schriftelijke overeenkomsten die in het kader van dit experiment gesloten of aangepast zijn voor 1 april 2018 en kan maximaal duren tot het opgevangen kind naar de basisschool gaat. Als het kind niet naar de basisschool gaat, dan kan het maximaal tot dat kind 3,5 jaar is. Het experiment start dus effectief op 1 april 2017 en duurt zolang het betrokken kind in de kinderopvanglocatie wordt opgevangen en een vrije prijs overeengekomen wordt in de schriftelijke overeenkomst. In de praktijk kan het experiment dus een aantal jaren effect hebben.

De opvolging van het experiment (door een werkgroep binnen Kind en Gezin, met vertegenwoordiging van de sector) is voorzien tegen 1 april 2018. Dan zouden er conclusies uit getrokken moeten kunnen worden.

Het aantal organisatoren dat in het experiment kan stappen, is beperkt gehouden, om zo van dichtbij te kunnen opvolgen en evalueren met een beperkte werklast en om de mogelijk negatieve effecten op andere organisatoren in de omgeving te beperken.

Toch moet de sector voldoende representatief zijn. Daarom is ervoor gekozen om verschillende profielen van kinderopvanglocaties aan te trekken tot het experiment. Zo zou het interessant kunnen zijn te weten of er een verschillend effect is naargelang het gaat om een kleinschalig dan wel grootschalig georganiseerde kinderopvang, of naargelang het gaat om een vroegere 'zelfstandige' kinderopvang dan wel een vroegere 'erkende' kinderopvang. Verder zou het effect bekeken kunnen worden van een mix in een kinderopvanglocatie die werkt met een 'derde betalings-systeem', waar dus mogelijk meer kwetsbaardere gezinnen komen.

Zo is het een praktijk dat het OCMW kinderopvangkosten betaalt, of dat de VDAB kinderopvangkosten betaalt voor werkzoekenden of voor mensen in opleiding.

Het experiment staat zowel open voor gezinsopvang als voor groepsopvang.

Art. 27/2.

De organisator is volledig vrij in het bepalen van de vrije prijs:

- de vrije prijs moet niet noodzakelijk gelijk zijn voor elke contracthouder, bv. om rekening te houden met alleenstaanden, zolang een organisator dit maar objectief kan verantwoorden;
- de vrije prijs kan een middel zijn om een beleid te voeren naar leeftijd van de opgevangen kinderen en bv. toegespitst worden op de oudere kinderen, terwijl voor de jongste kinderen inkomenstarief geldt;
- de vrije prijs kan een maandtarief zijn.

Art. 27/3.

Een aangepaste schriftelijke overeenkomst, meer bepaald de rubriek 'de prijs voor de kinderopvang' is noodzakelijk voor de contracthouders die een vrije prijs zullen betalen gedurende het experiment. Een contracthouder kan binnen de kinderopvanglocatie altijd evolueren van vrije prijs naar inkomenstarief of omgekeerd, door een nieuwe schriftelijke overeenkomst af te sluiten. Maar een contracthouder kan niet tegelijk met vrije prijs en met inkomenstarief werken, dus de ene dag met vrije prijs, de ander dag met inkomenstarief.

Een aangepast huishoudelijk reglement is nodig ten aanzien van alle contracthouders, meer bepaald de rubriek 'het beleid op het vlak van de prijs voor kinderopvang' omdat elke contracthouder voldoende geïnformeerd zou zijn over wat er zich in de kinderopvanglocatie afspeelt. Dit kan bij wijze van addendum. Elke contracthouder zal de aanpassing moeten ondertekenen voor ontvangst en kennisneming.

Art. 27/4.

Gegevens die al gekend zijn bij Kind en Gezin worden niet opnieuw opgevraagd, zoals de bezetting, maar gegevens die niet gekend zijn maar die noodzakelijk zijn om een evaluatie van het experiment te kunnen opmaken, worden specifiek opgelegd. Via administratieve richtlijnen zal Kind en Gezin de manier van doorgeven stroomlijnen. Op die manier kunnen de gegevens op een gestructureerde manier worden verzameld.

Art. 27/5.

De organisator informeert het lokaal bestuur en het Lokaal Overleg Kinderopvang van de gemeente van zijn kinderopvanglocatie over de deelname aan het experiment, voor de aanvang ervan, en neemt actief deel aan het Lokaal Overleg Kinderopvang. Zo zouden onder meer misverstanden vermeden moeten worden ten opzichte van andere organisatoren in de buurt.

Art. 27/6.

In uitzonderlijke omstandigheden kan Kind en Gezin de afwijkingsbeslissing opheffen gedurende de periode van het experiment (de opheffing is een rechtshandeling voor de toekomst, heeft dus geen rechtsgevolgen voor het verleden). Bijvoorbeeld wanneer de organisator gelijktijdig zowel met inkomenstarief als zonder inkomenstarief werkt ten aanzien van een bepaalde contracthouder, binnen eenzelfde schriftelijke overeenkomst (zie art. 27/3 hiervoor).

In geval de afwijkingsbeslissing wordt opgeheven moeten de engagementen ten aanzien van de gezinnen die via het experiment met een vrije prijs werkten dus terug worden herzien, en is ook ten aanzien van deze gezinnen enkel het systeem inkomenstarief terug mogelijk. Wel kan de beslissing tot opheffing van de afwijking een overgangstermijn bevatten, waardoor de gezinnen zich terug kunnen aanpassen aan de situatie van inkomenstarief.

Artikel 3 t.e.m. 10. Technische aanpassingen systeem inkomenstarief

Decretale verankering

Op 15 juli 2016 bekrachtigde de Vlaamse overheid het zgn. mozaïekdecreet (het decreet van 15 juli 2016 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin), waardoor nu een expliciete rechtsgrond geldt voor de opdracht van het OCMW inzake inkomenstarief:

Het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters bepaalt nu in artikel 8:

"De Vlaamse Regering kan de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn ermee belasten om in individuele gevallen te beslissen over een vermindering van de prijs van de kinderopvang voor de gezinnen. Voor gezinnen die een beroep doen op een organisator, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die moet worden geacht wegens zijn organisatie uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, en voor wie het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn geen beslissing neemt, kan de Vlaamse Regering de organisator ermee belasten om in individuele gevallen te beslissen over een vermindering van de prijs van de kinderopvang voor de gezinnen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, meer bepaald in welke gevallen het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn of de organisator, in geval beroep gedaan wordt op een organisator, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, een beslissing kan nemen en waarover."

De uitvoering van deze bepaling is (reeds) opgenomen in artikel 34/1 van het Subsidiebesluit:

"De contracthouder met een attest inkomenstarief kan het OCMW verzoeken om een nieuw attest inkomenstarief te bepalen. Als blijkt dat het voor de contracthouder financieel onmogelijk is om het laatst berekende inkomenstarief of het laatst bepaalde individueel verminderd inkomenstarief te betalen, bepaalt het OCMW een individueel verminderd inkomenstarief."

Het OCMW is dus verplicht, met uitzondering voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, om de vraag van een contracthouder te onderzoeken, en als het OCMW kan motiveren dat er sprake is van 'financiële onmogelijkheid' dan moet het OCMW een individueel verminderd inkomenstarief bepalen, waarbij gekozen moet worden tussen de bedragen, vermeld in artikel 27, 5° van het MB. Het OCMW kan daarbij beslissen dat het tarief wordt toegepast met terugwerkende kracht.

Het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters bepaalt nu ook in het artikel 8:

"Kind en Gezin kan maatregelen nemen ten aanzien van de gezinnen die niet de correcte gegevens verstrekken, nodig voor de berekening van de prijs van de kinderopvang, of die een wijziging van die gegevens niet meedelen. Die maatregelen bestaan uit de bepaling van het juiste inkomenstarief voor de toekomst en uit het bepalen van een schadevergoeding ten laste van de contracthouder voor het verleden.

De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de nadere regels, meer bepaald hoe dit juiste inkomenstarief gefactureerd zal worden ten aanzien van de contracthouder en hoeveel de schadevergoeding bedraagt. Kind en Gezin kan beslissen af te zien van deze schadevergoeding in geval van overmacht, goede trouw of indien sprake van behartenswaardige gevallen.”

De uitvoering van deze bepaling is (reeds) opgenomen in artikel 36 van het Subsidiebesluit:

“De contracthouder houdt de documenten die de toepassing, vermeld in artikel 33, 34 en 34/1, aantonen gedurende vijf jaar ter beschikking. De contracthouder legt de documenten voor op vraag van Kind en Gezin.

Als de contracthouder onjuiste informatie bezorgt of het nalaat actuele informatie te bezorgen:

1° zal Kind en Gezin het juiste inkomenstarief bepalen en zal de organisator dat tarief voor de toekomst factureren aan de contracthouder. Kind en Gezin doet geen rechtzetting voor het verleden;

2° kan Kind en Gezin een schadevergoeding ten laste van de contracthouder bepalen voor het verleden. Die schadevergoeding bedraagt het dubbele van het juiste inkomenstarief per opvangdag dat in het opvangplan werd opgenomen.”

Voorgesteld wordt om het tweede lid van deze uitvoeringsbepaling conform de formulering in het decreet te herformuleren (zie artikel 8 hierna).

Artikel 3.

De contracthouder heeft een attest inkomenstarief nodig, waarop het te betalen bedrag vermeld staat, dat hij kan aanmaken via de website van Kind en Gezin.

De contracthouder is verplicht om dat attest aan te vragen op bepaalde momenten, namelijk bij de start van de opvang, bij wijziging van een inwonende persoon of van een kind ten laste en wanneer het attest vernieuwd moet worden (het attest geldt in principe tot de laatste dag van het kalenderjaar van de aanvraag, zie artikel 22/1, tweede lid van het MB tot uitvoering van het Subsidiebesluit).

Buiten deze momenten is er geen verplichting om een attest inkomenstarief aan te vragen.

In een aantal specifieke gevallen, namelijk als er een beslissing van het OCMW is of als de contracthouder zich in een situatie bevindt waarbij hij recht heeft op een verminderd inkomenstarief, kan de contracthouder een nieuw attest inkomenstarief aanvragen. Deze mogelijkheid bestond reeds maar een expliciete juridische grond om dit mogelijk te maken ontbrak hiertoe. Met dit voorstel zal een gezin dat in een precaire situatie terecht komt, steeds een lager, aangepast bedrag kunnen bekomen (zonder dat dit verplicht wordt).

Het attest inkomenstarief wordt opgemaakt bij elke aanvraag, dus ook bij de hier voorgestelde mogelijke aanvragen, en automatisch na indexatie.

Het OCMW is verplicht te beslissen over een individueel verminderd inkomenstarief, op vraag van een contracthouder (met een uitzondering voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad). Daarnaast kan het OCMW beslissen, zonder verplichting, om de contracthouder bij te staan als dat nodig is (de organisator is daartoe wel verplicht, deze heeft dus geen keuze). Om deze bijstand te kunnen bieden moet het OCMW toegang hebben tot het systeem.

Daarnaast worden er nog twee mogelijke situaties voorzien waar het voor de contracthouder mogelijk is om het inkomenstarief te herberekenen:

- Als de contracthouder zijn inkomen bekend maakt nadat hij bij het vorige attest het inkomen niet bekend maakte. Dit moet het voor de contracthouder mogelijk maken om een attest inkomenstarief aan te vragen waarbij rekening wordt gehouden met het gezinsinkomen, terwijl bij het vorige attest het inkomen niet werd bekend gemaakt wat leidde tot een maximumtarief min de eventuele kinderkorting. Deze mogelijkheid bestaat reeds, maar wordt nu juridisch verankerd om te voorkomen dat de contracthouder wordt geconfronteerd met een tarief dat financieel niet meer haalbaar is, terwijl dit wel het geval is als er rekening wordt gehouden met het gezinsinkomen.
- Als de contracthouder een attest heeft met maximumtarief aangemaakt door Kind en Gezin en dit na een geldigheid van 6 maanden van het maximumtarief (zie ook hierna).

Artikel 4.

Als de contracthouder (en inwonend persoon) het inkomen niet bekend wil maken, geldt het maximumtarief. Dit maximumtarief geldt niet voor een pleegkind, waarvoor een individueel verminderd inkomenstarief geldt zolang het pleegkind bij de contracthouder inwoont.

Voorstel is om deze bepaling te verduidelijken, zodat dit verminderde tarief enkel geldt als dit expliciet zo aangevinkt wordt door de contracthouder. Met andere woorden, als er geen inkomen bekend gemaakt wordt en er ook geen specifieke situatie met betrekking tot het pleegkind wordt aangevinkt in het systeem, zal toch het maximumtarief gelden.

Artikel 5.

In artikel 33 van het Subsidiebesluit wordt paragraaf 1 vervangen om het systeem preciezer in de regelgeving te vatten. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen. In artikel 32 is er een terminologische aanpassing, als gevolg van het herschreven artikel 33.

Als een contracthouder een attest inkomenstarief aanvraagt, wordt een onderscheid gemaakt tussen contracthouders met een Belgische elektronische identiteitskaart of -vreemdelingenkaart, en de contracthouder zonder dergelijke kaart:

1° In geval er een is, zullen de gegevens automatisch in het systeem geladen worden, meer bepaald gegevens met betrekking tot gezinssamenstelling (vanuit de Kruispuntbank) en met betrekking tot het inkomen (vanuit het aanslagbiljet).

2° In geval er geen is, moet de contracthouder zich wenden tot de organisator of het OCMW die de nodige gegevens handmatig in het online instrument invoert. De ouder kan dit dus niet zelf doen. Men is verplicht via de organisator of het OCMW (alhoewel het OCMW niet verplicht is) te gaan en kan dit als contracthouder niet zelf doen, om fouten of fraude te vermijden. Een contracthouder kan niet gehouden worden om te weten welke bedragen juist ingevuld moeten worden, terwijl van de organisator en het OCMW verwacht kan worden dat ze zich dit eigen gemaakt hebben. Verder werkt het feit dat via de organisator of het OCMW gegaan wordt als een objectieve partner die 'meekijkt' waardoor fraude vermeden kan worden.

Via het online instrument wordt eerst de gezinssamenstelling bekeken, omdat er moet bepaald worden van welke inwonend persoon het inkomen verder mee in rekening wordt genomen, , hetzij op basis van een aanslagbiljet zoals opgeladen in het systeem of in geval van punt 2° een aanslagbiljet op papier, hetzij op basis van een formeel document. Het kan namelijk zijn dat er meerdere personen gedomicilieerd zijn op hetzelfde adres, niet al hun inkomens komen namelijk in aanmerking.

Als er een aanslagbiljet wordt opgeladen wordt het inkomen dat erop vermeld staat als basis genomen. In geval van punt 2° wordt het inkomen genomen dat vermeld staat op het aanslagbiljet. Enkel indien er geen aanslagbiljet is moet de contracthouder zich baseren op een formeel document. De contracthouder heeft dus geen keuze. Opgemerkt wordt wel dat als er een aanslagbiljet ter beschikking is, er steeds rekening mee gehouden zal worden, ook al zou de contracthouder over een recenter aanslagbiljet op papier beschikken.

Voor de gezinssamenstelling wordt rekening gehouden met de gegevens ter beschikking gesteld door de Kruispuntbank. Als de contracthouder op de hoogte is van situaties die niet overeenkomen met de gegevens zoals ter beschikking gesteld door de Kruispuntbank, dan kan hij deze aanpassen in het systeem. Opgemerkt wordt dat er geen dergelijke correctie plicht geldt met betrekking tot gegevens van in aanmerking komende inwonende persoon, omdat de Kruispuntbank daarvoor steeds beschikt over actuele gegevens.

De volgende gegevens moeten in het systeem gebracht worden: naam, voornaam, geboortedatum, geslacht van alle kinderen, of de kinderen ten laste zijn en bijkomend de voorziene startdatum van de opvang of de kindcode voor die kinderen waarvoor de contracthouder een attest vraagt.

Artikel 6.

In artikel 34 van het Subsidiebesluit wordt in paragraaf 1, 1°, b) verduidelijkt dat de periode van werkloosheid zich moet situeren net voor de aanvraag van een individueel verminderd tarief omwille van werkloosheid. Hierdoor wordt vermeden dat de periode van werkloosheid dateert uit het verleden en niet aansluit met de huidige situatie. In artikel 34 van het Subsidiebesluit wordt in paragraaf 2 genuanceerd dat een individueel verminderd inkomenstarief geldig blijft tot het einde van het kwartaal volgend op een periode van één jaar. Het zal dus niet steeds om een periode van één jaar gaan zoals nu in het Subsidiebesluit is opgenomen. Concreet, voor die attesten waarvan de geldigheid van een jaar bereikt wordt op het einde van een kwartaal verandert er niets, voor andere attesten wordt de geldigheid verlengd met 1 of 2 maanden ten opzichte van de huidige geldigheidsduur.

Deze aanpassing betekent een administratieve vereenvoudiging voor de organisatoren kinderopvang. Voor een gedeelte van de contracthouders betekent dit een langere geldigheid met het individueel verminderd tarief met 1 of 2 maanden ten opzichte van de huidige situatie.

Opgemerkt wordt dat deze nuancering geldt vanaf de inwerkingtreding van het voorliggend besluit, en dus geen aanpassingen met zich meebrengt voor de al toegekende attesten.

Verder wordt opgemerkt dat deze nuancering uiteraard ook geldt voor de contracthouders in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 7.

Op vraag van een contracthouder moet het OCMW een individueel verminderd tarief bepalen als blijkt dat het bestaande inkomenstarief financieel onmogelijk is voor de contracthouder. Binnen deze plicht heeft het OCMW de mogelijkheid om te beslissen of dit al dan niet met terugwerkende kracht geldt. Voorstel is nu om die terugwerkende kracht te beperken in duur, dus als het OCMW beslist dat het aangepaste tarief ook voor het verleden moet toegepast worden, dan kan dit maar voor maximaal zes maanden.

Opgemerkt wordt dat deze beperking geldt vanaf de inwerkingtreding van het voorliggend besluit, en dus geen aanpassingen met zich meebrengt voor de al toegekende aanpassingen.

Artikel 8.

Artikel 36 van het Subsidiebesluit bepaalt welke documenten de contracthouder moet bewaren, hoe lang ze moeten bewaard worden en dat ze moeten kunnen voorgelegd worden.

Daarnaast worden de maatregelen bepaald die gelden wanneer onjuiste informatie wordt bezorgd of wanneer wordt nagelaten om actuele informatie te bezorgen. Voor dat laatste werd een herformulering voorgesteld, conform de formulering in het decreet (zie hiervoor).

Er wordt verder toegevoegd dat de organisator de contracthouder moet bijstaan bij het bezorgen van de juiste documenten aan Kind en Gezin. Dat kan gebeuren in het kader van steekproeven. Verder wordt toegevoegd, ook in het kader van die steekproeven, dat die documenten ook door Kind en Gezin kunnen opgevraagd worden bij een andere, bevoegde overheid.

Het bijstaan van de contracthouder is een inspanningsverbintenis, als de organisator kan aantonen dat hij alles gedaan heeft wat redelijkerwijze mogelijk en nodig was, heeft hij zijn plicht voldaan.

Er wordt ook een lid toegevoegd waarbij bepaald wordt dat een attest inkomenstarief met maximumtarief kan opgemaakt worden. Dit kan indien de contracthouder nalaat een vervolgstest aan te maken, nadat de organisator hem of haar ondersteuning heeft aangeboden om dit aan te vragen. De organisator kan dit attest met maximumtarief zelf aanmaken of ondersteuning daarvoor aanvragen bij Kind en Gezin. De contracthouder kan nadien steeds een herberekening aanvragen waarbij rekening wordt gehouden met het gezinsinkomen. Dit herberekende attest gaat in vanaf de eerste van de maand volgend op de herberekening (zie hierboven en artikel 22/1 van het Ministerieel Besluit van 23 april 2014 ter uitvoering van het Subsidiebesluit van 22 november 2013).

Artikel 9.

Artikel 36/1 van het Subsidiebesluit bepaalt dat als er een fout op het attest inkomenstarief staat, de contracthouder dit binnen de 3 maanden kan melden aan Kind en Gezin. Als blijkt dat door die fout een nieuw attest inkomenstarief moet toegekend worden, bezorgt Kind en Gezin de contracthouder een nieuw attest. Op het nieuw attest gebeurt er geen rechtzetting met terugwerkende kracht.

Voorliggend ontwerp schrapt de termijn van 3 maanden, waardoor er meer ruimte komt voor de contracthouder. Er worden verder twee uitzonderingen voorzien op het principe dat er geen rechtzetting is met terugwerkende kracht, zodat er rechtzetting mogelijk is met terugwerkende kracht:

1° als het een rechtzetting betreft waarbij de startdatum van het attest inkomenstarief met maximum één maand vervroegd wordt omwille van het eerder starten van de kinderopvang;

2° op gemotiveerde vraag van de organisator voor fouten in het systeem of door verkeerde input. Deze rechtzetting kan maximum 9 maanden teruggaan, en houdt rekening met de termijnen voor de rechtzetting na een saldoafrekening ten aanzien van een organisator, vermeld in artikel 9 van het ministerieel besluit van 23 april 2014 tot uitvoering van het Subsidiebesluit van 22 november 2013.

Artikel 10.

Gezien het in artikel 58, §1, eerste lid, gaat over 'gesubsidieerde plaatsen', en niet over 'subsidieerbare' plaatsen, wordt dit rechtgezet in het besluit.

Artikel 11.

Organisatoren groepsopvang van baby's en peuters kunnen ook schoolgaande kinderen opvangen. De vroegere¹ erkende voorzieningen kunnen dit momenteel doen aan inkomenstarief (zolang ze niet verhuizen of overgenomen worden), vroegere² zelfstandige IKG-voorzieningen (actueel T2B) kunnen hiervoor echter niet het inkomenstarief vragen en moeten/kunnen voor deze prestaties van kinderen die voltijds naar school gaan of ouder zijn dan 3,5 jaar een vrij te bepalen tarief vragen; deze prestaties worden dan ook niet gesubsidieerd.

Voorliggend ontwerp (wijziging artikel 36) bevat het voorstel om alle organisatoren groepsopvang van baby's en peuters met inkomenstarief, schoolgaande kinderen te laten opvangen volgens het systeem inkomenstarief.

Dus ook voor de vroegere zelfstandige IKG-voorzieningen en de erkende voorzieningen die verhuizen of overgenomen worden.

Opgemerkt wordt dat het toepassen van het systeem inkomenstarief voor alle schoolgaande kinderen (in een opvanglocatie baby's peuters) mogelijk wordt vanaf 1 januari 2017 én verplicht toe te passen vanaf 1 juli 2017.

Artikel 13 van voorliggend ontwerp bevat daarvoor een overgangsbepaling. Er wordt voorzien in een overgangperiode tot en met 30 juni 2017 waarin de organisator zich kan in orde stellen met het systeem inkomenstarief. Onder andere zal er voor elk kind een attest inkomenstarief nodig zijn voor de opvang binnen het systeem inkomenstarief. Met deze overgangperiode wordt gezorgd dat zowel de organisator als het gezin de tijd krijgt om het nodige te regelen en in orde te brengen.

Artikel 12.

Naar aanleiding van de aanpassing in voorliggend artikel 13 en aanpassingen aan bepalingen rond IKT voor kinderopvang baby's en peuters, zijn er aanpassingen nodig aan artikel 41 van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang.

Opgemerkt wordt dat het hier gaat om bepalingen boven op de bepalingen van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 (baby's peuters) waarnaar verwezen wordt. Zo blijft bv. bij punt 2° van voorliggend ontwerp de bepaling "Het laagst mogelijke bedrag is in elk geval het bedrag van het laagst mogelijke inkomenstarief, zoals wordt vastgesteld door de minister." (art. 30 Subsidiebesluit 22 november 2013) gelden. M.a.w. bij kinderopvangprestaties aan 40% van het inkomenstarief, is het in elk geval zo dat het (te betalen) bedrag nooit lager kan zijn dan 1,56 euro (= het laagst mogelijk bedrag overeenkomstig het ministerieel besluit van 23 april 2014 tot uitvoering van het Subsidiebesluit van 22 november 2013).

Punt 4° van voorliggend ontwerp: Deze aanpassing is nodig vanuit administratieve vereenvoudiging voor de organisatoren kinderopvang, waardoor het aantal herberekeningsmomenten verminderd wordt van 12 naar 4. Voor een gedeelte van de contracthouders betekent dit een langere geldigheid met het tarief met 1 of 2 maanden ten opzichte van de huidige situatie.

Artikel 13.

Overgangsbepaling. Zie artikel 12, derde en vierde alinea.

¹ Situatie voor 1 april 2014.

² Situatie voor 1 april 2014.

Artikel 14.

Dit besluit treedt in werking op 1 april 2017,

- behalve artikel 1, 3 en 8, die terugwerking hebben tot 1 januari 2016 omdat die artikels vanaf deze datum zo toegepast worden, hetzij in het voordeel van de contracthouders die zo een extra mogelijkheid kregen, hetzij vanuit het zorgvuldigheidsprincipe van de overheid;
- behalve artikel 11, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2017.

Artikel 15.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel (en vereiste kredieten)

Toelichting:

Wijziging m.b.t. de voorschot- en saldoregeling:

De regeling wordt strikter in die zin dat in bepaalde omstandigheden minder voorschot wordt gegeven. Dit om het aantal terugvorderingen te vermijden in geval een organisator stopt of financiële problemen heeft.

Experiment (IKT mix):

Tot nu toe was het zo dat elke opvanglocatie binnen een bepaalde subsidiegroep een bepaald regime hanteerde/had met betrekking tot de prijsvorming naar de ouders toe. Ofwel werd er binnen de opvanglocatie een vrije prijszetting gehanteerd, ofwel een inkomensgerelateerde prijs, een combinatie van beide was uitgesloten.

Met dit experiment wordt het wel mogelijk gemaakt dat er een mix is van inkomensstarieven binnen éénzelfde opvanglocatie van een subsidiegroep.

De budgettaire consequenties van dit experiment zijn nu niet gekend maar zullen quasi nihil zijn omwille van het beperkt aantal locaties dat kan instappen in het systeem. Er zal pas meer duidelijkheid zijn na afloop van het experiment en dus nadat de registraties van de verblijfsdagen en de tarieven per kind gekend zijn.

Verder volgen een aantal technische wijzigingen aan het systeem inkomensstarief. Bepalingen met betrekking tot inschakeling OCMW bij ouders met attest inkomensstarief, bepalingen met betrekking tot het vaststellen van het inkomensstarief en handhaving in geval dit blijkt onjuist of niet actueel te zijn, gevolgd door een aantal bepalingen inzake totstandkoming inkomensstarief.

Volgende bepaling heeft mogelijks wel een budget impact:

In artikel 34 van het Subsidiebesluit wordt in paragraaf 2 genuanceerd dat een individueel verminderd inkomensstarief geldig blijft tot het einde van het kwartaal volgend op een periode van één jaar. Het zal dus niet steeds om een periode van één jaar gaan zoals nu in het Subsidiebesluit is opgenomen. Concreet, voor die attesten waarvan de geldigheid van een jaar bereikt wordt op het einde van een kwartaal verandert er niets, voor andere attesten wordt de geldigheid verlengd met 1 of 2 maanden ten opzichte van de huidige geldigheidsduur.

De budgetimpact van deze maatregel is moeilijk in te schatten omwille van het feit dat je niet weet of het vervolgtarief hoger of lager of hetzelfde zal zijn, ook de prestatiedagen kunnen verschillen. Monitoring zal de effecten van deze maatregel moeten kunnen vatten.

Sowieso heeft deze maatregel slechts een effect voor een beperkt deel van de kindtarieven (namelijk die individuele tarieven die als vervaldatum een andere datum hebben dan het einde van het kwartaal).

Buitenschoolse opvang aan inkomenstarief:

Organisatoren groepsopvang van baby's en peuters kunnen ook schoolgaande kinderen opvangen. De vroegere erkende voorzieningen kunnen dit momenteel doen aan inkomenstarief (zolang ze niet verhuizen of overgenomen worden), vroegere zelfstandige IKG-voorzieningen (actueel T2B) kunnen hiervoor echter niet het inkomenstarief vragen en moeten/kunnen voor deze prestaties een vrij te bepalen; deze prestaties worden dan ook niet gesubsidieerd.

Daarom het voorstel om alle organisatoren groepsopvang van baby's en peuters met inkomenstarief, schoolgaande kinderen te laten opvangen aan inkomenstarief. Dus ook voor de vroegere zelfstandige IKG-voorzieningen en de erkende voorzieningen die verhuizen of overgenomen worden.

De budgetconsequentie is berekend op basis van percentages gebruik buitenschoolse opvang die we kennen binnen deze sector.

Aangezien er een groot verschil is in percentage (buitenschoolse opvang/ totale prestatiedagen) tussen gezinsopvang en groepsopvang is voor de budgettaire inschatting een raming gemaakt op basis van een gemiddelde inschatting (2,5%) in beide sectoren.

Effect	% toegepast op prestaties groepsopvang en gezinsopvang zonder BKO en zonder sociaal statuut				
2015	Totaal aantal	Aantal prestaties Minimaal (aan 0,86%)	Aantal prestaties Maximaal (aan 7,54%)	Aantal prestaties Tussenscenario aan 2,5%)	Extra budget Tussenscenario (aan 2,5%)
Groepsopvang	3.235.424,20	27.907,54	263.958,32	82.959,59	860.291,00
Gezinsopvang	13.581,20	117,15	1.108,01	348,24	3.611,21
Totaal	3.249.005,40	28.024,69	265.066,33	83.307,83	863.902,21

Globaal ramen we de kostprijs van deze maatregel afgerond op 0,9 mio euro. We komen hierbij door de prestaties te vermenigvuldigen met de subsidieprijs 23,37 euro per prestatie verminderd met de inkomsten door IKT (gemiddeld 13 euro per prestatie) dus 10,37 euro per prestatie.

Deze middelen zijn voorzien binnen de beschikbare kredieten en zullen ingeschreven worden op de respectievelijke ESR's namelijk 343022b en 343022a.

Conclusie:

Voorliggend ontwerpbesluit kan mogelijke indirecte gevolgen hebben voor het budget Kinderopvang, wat betreft de te innen ouderbijdragen. Echter deze evolutie kan zowel in positieve zin liggen als in minder gunstige zin evolueren. Uit monitoring zou moeten kunnen blijken welk effect dit gehad heeft, bijvoorbeeld na 1 jaar.

2.2 Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer GST/MDM/16/0487 werd verleend op 14 december 2016.

De Inspectie van Financiën verleent gunstig advies voor zover wordt opgegeven dat elke mogelijke budgettaire weerslag opgevangen wordt binnen de huidige beschikbare kredieten.

De Inspectie van Financiën stelt vast dat het begrotingsakkoord vereist is.

Repliek:

Mogelijke budgettaire weerslag zal inderdaad opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten.

2.3 Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 16 maart 2017.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 Het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 Het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 Het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 Het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/481 van 12 december 2016.

5.2 RIA

Gezien het ontwerp van besluit geen nieuw beleid inhoudt, wordt er geen RIA opgemaakt.

Gezien het net de bedoeling is beleidsmatig lessen te trekken uit het experiment, is een RIA voorbarig. Stel dat er een structurele regelgeving uit voortvloeit, zal een RIA de impact uitschrijven.

Dezelfde redenering geldt voor advies van de Strategische Adviesraad, dat dus niet wordt gevraagd.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 en van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang van 16 mei 2014, wat betreft het systeem inkomenstarief;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN